

N:o 30.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående vissa ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften; gifven Stockholms slott den 30 januari 1903.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att besluta, att 8 och 54 §§ i nådiga förordningen angående stämpelafgiften den 2 juni 1899, förstnämnda § sådan densamma lyder enligt nådiga kungörelsen den 14 juni 1901, skola i nedannämnda delar erhålla följande förändrade lydelse:

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

B) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar:

Anvisning; lika med *Växel*;
dock att postanvisning är från stämpel fri.

Check; lika med *Växel*.

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras; lika med *Växel*;

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fri.

Invisning; lika med *Växel*.

Kapitalräkning — — — — —

Kreditiv- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Växel*; dock att kvittens, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fritt.

Lifränta — — — — —

Löpande eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Postremissväxel; se *Växel*.

Skuldebref — — — — —

Sparkasse- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå skall, utan afseende å det uttagna beloppets storlek och ehvad beviset särskildt utfärdas eller tecknas å företedd handling eller ock meddelas allenast genom det uttagna beloppets införande i särskild med räkningshafvaren förd bok, förses med stämpel af 10 öre;

dock att frihet från stämpelbeläggning äger rum för bevis om uttagning af medel, som inestå hos sparbank och postsparbanken.

Undantagskontrakt — — — — —

Upp- och afskrifnings- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Växel skall,

om den utfärdas inom riket, då den utställes eller, där den är ställd till egen order, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, och,

om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes,

beläggas med stämpel, för belopp ej öfverstigande 100 kronor, af 10 öre, för belopp öfverstigande 100 kronor, men icke 300 kronor,

af 20 öre, för belopp öfverstigande 300 kronor, men icke 500 kronor, af 30 öre samt för belopp öfverstigande 500 kronor af 50 öre för belopp till och med 1,000 kronor och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå växeln lyder;

dock att växel, som är ställd att betalas vid uppvisandet, äfvensom postremissväxel skall, utan afseende å beloppet, hvarå den lyder, förses med stämpel af 10 öre;

ägande frihet från stämpelbeläggning rum för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 21 §.

54 §.

1. Den, som

utgifver handling, innefattande uppdrag om inkassering af penningar och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras, kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes, bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir eller å kapitalräkning eller om uttagning å kreditiv-, löpande, sparkasse- eller upp- och afskrifnings- eller annan med någon af dessa räkningar jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

eller öfverlåter eller till godkännande eller betalning företer å utrikes ort utfärdad växel, anvisning, check, invisning, sådan handling, innefattande uppdrag om inkassering, eller sådant kvittens, som ofvan säges, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd,

eller öfverlåter eller till betalning företer inom riket utfärdad, till egen order ställd växel, anvisning, check eller invisning, utan att handlingen är belagd med föreskrifven stämpel,

eller utgifver annan växel, anvisning, check eller invisning, än sådan hvarom ofvan säges, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

böte tio gånger den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot fem kronor.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Ernst Meyer.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 30 januari 1903.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: CRUSEBJÖRN,
ODELBERG,
HUSBERG,
PALANDER,
WESTRING,
RAMSTEDT,
BERGER,
MEYER,
VON FRIESEN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Meyer anförde härefter:
Bland de utvägar, som böra anlitas för att tillgodose det nu föreliggande behovet af ökade statsinkomster, har jag den 12 innevarande januari vid afgifvande af förslag till beräkning af statsverkets inkomster och utgifter för år 1904 angifvit ökad stämpelbeskattning. Det kraf, som af nyssnämnda anledning nu måste ställas på ökad stämpelbeskattning, synes mig böra fyllas genom införande af stämpelafgift för inrikes växlar och vissa andra affärspapper.

I det förslag till förändringar i förordningen angående stämpelafgiften, som den 27 oktober 1893 afgafs af för ändamålet utsedda

kommitterade, föreslogs stämpelafgift för, bland andra affärspapper, jämväl inrikes växlar. Sedan detta förslag i nådig proposition den 21 februari 1894 förelagts Riksdagen, beslöt Riksdagen bestämmelser, gående därpå ut, att inrikes växlar å belopp, öfverstigande 100 kronor, skulle vid utställandet förses med stämpel, utgörande, för belopp, ej öfverstigande 300 kronor, 20 öre, för belopp, öfverstigande 300 kronor men ej 500 kronor, 30 öre, samt för belopp, öfverstigande 500 kronor, 50 öre för belopp till och med 1,000 kronor och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor af växelbeloppet; dock att stämpelfrihet skulle äga rum för postremissväxel äfvensom för växel, som vore ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir fördes i räkning för utställaren.

Dessa bestämmelser trädde i kraft den 1 januari 1895. Enligt Riksdagens år 1898 fattade beslut afskaffades emellertid stämpeln å inrikes växlar med utgången af sistnämnda år.

Vid den tid, då stämpeln å inrikes växlar sålunda af Riksdagen afskaffades, förelåg ur synpunkten af statsverkets behof icke någon anledning att bibehålla densamma. Af motsatt anledning, eller att behofvet nu kräfver det, anser jag, att berörda stämpel bör åter införas.

Att stämpelbeläggning af inrikes växlar skulle i mera afsevärd grad motverka användningen af dessa för affärslifvet nyttiga papper synes icke behöfva befaras. Enligt de i finansdepartementet utarbetade sammandrag öfver riksbankens och de enskilda bankinrättningarnes ställning vid hvarje månads slut uppgingo ifrågavarande bankers portföljer af inrikes växlar vid slutet af november månad nedannämnda år i runda tal till följande belopp nämligen:

1894	205,284,000	kronor
1895	212,516,000	”
1896	226,007,000	”
1897	258,666,000	”
1898	300,785,000	”
1899	360,197,000	”
1900	392,189,000	”
1901	389,456,000	”
1902	403,084,000	”

Dessa siffror utvisa, att bankernas växelrörelse särskildt under den tid, stämpeln å inrikes växlar varit gällande, år från år ökats. Att denna ökning skulle i nämnvärd mån hämmats genom växelstämpeln är icke heller att antaga. Tvärtom synas de anförda siffrorna häntyda därpå,

att bankernas växelrörelse, i stort sedt, varit tämligen oberörd af ifrågavarande stämpelskatt.

Om stämpelafgift för inrikes växlar nu åter införes, torde emellertid vissa ändringar i de härom förut gällande bestämmelser böra vidtagas. Sålunda synes stadgandet därom, att stämpelbeläggning skall äga rum redan vid växelns utställande, obehöfligt strängt. Af sådan anledning och då önskvärdt är, att bestämmelserna i stämpelförordningen i möjligast minsta mån verka besvärande för rörelsen, anser jag berörda stadgande böra så till vida ändras, att föreskrift meddelas därom, att växel, ställd till egen order, skall förses med stämpel, innan den öfverlåtes eller till betalning företes. Vidare torde, därest — såsom jag har för afsigt föreslå — föreskrift meddelas därom, att bankanvisningar och checker skola, utan afseende å beloppet, hvarå de lyda, beläggas med stämpel af 10 öre, förut gällande stadgande om stämpelfrihet för växlar, ej öfverstigande 100 kronor, icke böra återupptagas, utan bestämmelse meddelas i syfte att dylika växlar äfvensom alla å vista växlar skola förses med stämpel till fixt belopp af 10 öre. Den äldre, endast för inrikes växlar gällande bestämmelsen om lägre stämpelafgift för växlar å smärre belopp synes ock lämpligen böra utsträckas att gälla jämväl utrikes växlar.

Enligt förenämnda kommittéförslag skulle postremissväxel äfvensom växel, ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir fördes i räkning för utställaren, utan afseende å beloppet, beläggas med stämpel till fixt belopp af 10 öre; och skulle för anvisningar och invisningar gälla enahanda bestämmelser som för växel. Ifrågavarande förslag afsåg sålunda att med stämpelskatt träffa postremissväxlar och uttagningar å å vista räkningar hos banker och bankirer.

Detta förslag, hvilket jämväl upptogs i den af Kungl. Maj:t för 1894 års Riksdag framlagda nådiga propositionen, men då ej vann Riksdagens bifall, anser jag nu böra återupptagas, dock med vissa ändringar i syfte hufvudsakligen att åt de nya bestämmelserna vinna nödig effektivitet. Sålunda torde, därest stämpelskatt införes för nyssnämnda papper, bestämmelse böra meddelas om stämpelbeläggning af hvarje bevis om uttagning å räkning af ifrågavarande slag hos bankir, bank eller annan krediträttning, ehvad beviset särskildt utfärdas eller tecknas å företedd handling eller ock meddelas allenast genom det uttagna beloppets införande i särskild med räknings-

hafvaren förd bok. Tydligt är nämligen, att, utan en dylik bestämmelse, ett kringgående af författningens föreskrifter lätteligen kan ske.

Beträffande en hos bankerna numera allmänneligen förekommande räkning, nämligen sparkasseräkningen, må erinras, att berörda af kommittén föreslagna stadganden med nyss angifna af mig ifrågasatta kompletterande bestämmelse i regel icke skulle komma att äga tillämpning å uttagningar å sådan räkning hos postsparbanken och sparbanker, enär dessa inrättningar endast i särskilda undantagsfall medgifva återbekommande af hos dem insatta medel annorledes än viss tid efter uppsägning. Hvad däremot angår de enskilda bankinrättningarna blefve förhållandet ett annat. Då nämligen dessa banker allmänt medgifva, att af medel innestående å sparkasseräkning visst belopp må af insättaren återbekommas utan afvakten på uppsägningstidens utgång, komme uttagningar å sparkasseräkning hos dessa banker att, i den mån medlen utbetalats utan föregående uppsägning, träffas af den nya skatten. Då det emellertid icke synes lämpligt att göra skattens utgående beroende af huruvida medlen utbetalats å vista eller icke, torde föreskrift böra meddelas därom, att stämpelafgift skall utgå för *alla* uttagningar å sparkasse eller därmed jämförlig räkning hos andra kreditinrättningar än sparbanker och postsparbanken. Ett sådant stadgande synes desto mera påkalladt, som sparkasseräkningen hos de enskilda bankinrättningarna till sin natur närmast är att anse såsom en kombinerad upp- och afskrifnings- samt kapitalräkning och sistnämnda räkning redan enligt nu gällande bestämmelser träffas af stämpelskatt, ehuru under en annan form. Med afseende å den olikhet, sparbankernas sparkasseräkning företer i jämförelse med de enskilda bankinrättningarnes, samt i betraktande af den särskilda uppgift, sparbankerna enligt gällande lagstiftning hafva sig förelagd — att, utan rättighet för dess stiftare att tillgodonjuta andel i den vinst, som å rörelsen kan uppkomma, uppsamla och förränta hufvudsakligen de mindre bemedlades besparingar — synes den skillnad, som sålunda skulle i afseende å stämpelskatts utgörande för uttagningar å sparkasseräkning inträda mellan sparbankerna och andra penningeinrättningar fullt befogad. Att enahanda befrielse, som sålunda skulle tillgodokomma sparbankerna, äfven bör komma postsparbanken till del är naturligt.

I motsats till stämpelskatten å inrikes växlar, som företrädesvis drabbar affärsvärlden, kommer däremot stämpeln å bankanvisningar att jämväl träffa den stora allmänheten, som numer i betydande utsträckning anlitar banker och bankirer för insättning af medel. Begränsas stämpelafgiften till det af kommitterade föreslagna beloppet af 10 öre,

bör dock denna allmänhet icke komma att synnerligen hårdt tryckas af afgiften. Detsamma torde väl också få anses gälla i fråga om stämpelafgiften för postremissväxlar.

En beräkning af de sannolika verkningarne i statsfinansiellt hänseende af de utaf mig nu föreslagna stämpelafgifter gifver följande resultat.

Växlestämpeln beräknades år 1898 inbringa 600,000 kronor. Såsom framgår af ofvan meddelade siffror rörande bankernas växelrörelse har denna rörelse sedan år 1898 ej oväsentligt ökats; och torde med hänsyn härtill beräkningen af ifrågavarande stämpelskatt kunna höjas till 650,000 kronor.

Inkomsten af stämpeln för anvisningar å upp- och afskrifningsräkning, kreditivräkning eller löpande räkning hos bank eller bankir samt för postremissväxlar beräknades af 1893 års stämpelskattkommitté till 210,000 kronor. Sedan nämnda år hafva emellertid samtliga de bankernas rörelsegrenar, hvilka skulle komma att af ifrågavarande bestämmelser träffas, i väsentlig grad ökats. Omfattningen af denna ökning framgår af nedan angifna siffror. Enligt de i finansdepartementet utarbetade sammandrag öfver riksbankens och de enskilda bankirrättningarnes ställning utgjorde sålunda i runda tal

bankernas								
	fordringar å		skulder å					utelöpande postremissväxlar kr.
	kreditivräkning kr.	löpande räkning kr.	folio-räkning kr.	giro-räkning kr.	sparkasse-räkning kr.	upp och afskrifnings-räkning kr.	löpande räkning kr.	
den 30 November 1894	73,025,000	16,910,000	15,733,000	—	14,432,000	76,613,000	3,706,000	13,543,000
den 29 November 1902	137,835,000	98,847,000	—	29,315,000	116,429,000	101,455,000	36,332,000	26,722,000

I komiténs ofvanberörda beräkning ingick ej något belopp för stämpel å uttagningar å sparkasseräkning. Med hänsyn härtill och i betraktande af de olika bankräkningarnes ökning sedan år 1894 torde den af kommittén beräknade summan kunna höjas till 300,000 kronor.

Samtliga de af mig nu föreslagna stämpelskatter kunna alltså beräknas komma att för statsverket medföra en ökning i inkomst till belopp af 950,000 kronor.

På grund af hvad ofvan blifvit anfördt hemställer jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att besluta, att 8 och 54 §§ i nådiga förordningen angående stämpelafgiften den 2 juni 1899, förstnämnda § sådan densamma lyder enligt nådiga kungörelsen den 14 juni 1901, skola i nedannämnda delar erhålla följande förändrade lydelse.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

B) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar:

Anvisning; lika med *Växel*;
dock att postanvisning är från stämpel fri.

Check; lika med *Växel*.

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras; lika med *Växel*;

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fri.

Invisning; lika med *Växel*.

Kapitalräkning

Kreditiv- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Kvittens, som, för inkassering af pänningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Växel*;

dock att kvittens, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fritt.

Lifränta

Löpande eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Postremissväxel; se Växel.

Skuldebref

Sparkasse- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå skall, utan afseende å det uttagna beloppets storlek och ehvad beviset särskildt utfärdas eller tecknas å företedd handling eller ock meddelas allenast genom det uttagna beloppets införande i särskild med räkningshafvaren förd bok, förses med stämpel af 10 öre;

dock att frihet från stämpelbeläggning äger rum för bevis om uttagning af medel, som innestå hos sparbank och postsparbanken.

Undantagskontrakt

Upp- och afskrifnings- eller därmed jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning: bevis om uttagning därå; lika med bevis om uttagning å *Sparkasseräkning*.

Växel, skall,

om den utfärdas inom riket, då den utställes eller, där den är ställd till egen order, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, och,

om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes,

beläggas med stämpel, för belopp ej öfverstigande 100 kronor, af 10 öre, för belopp öfverstigande 100 kronor, men icke 300 kronor, af 20 öre, för belopp öfverstigande 300 kronor, men icke 500 kronor, af 30 öre samt för belopp öfverstigande 500 kronor af 50 öre för belopp till och med 1,000 kronor och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå växeln lyder;

dock att växel, som är ställd att betalas vid uppvisandet, äfvensom postremissväxel skall, utan afseende å beloppet, hvarå den lyder, förses med stämpel af 10 öre;

älgande frihet från stämpelbeläggning rum för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund därå fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 21 §.

54 §.

1. Den, som utgifver handling, innefattande uppdrag om inkassering af penningar och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras, kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes, bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir eller å kapitalräkning eller om uttagning å kreditiv, löpande, sparkasse- eller upp- och afskrifnings- eller annan med någon af dessa räkningar jämförlig räkning hos bankir, bank eller annan kreditinrättning, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

eller öfverlåter eller till godkännande eller betalning företer å utrikes ort utfärdad växel, anvisning, check, invisning, sådan handling, innefattande uppdrag om inkassering, eller sådan kvittens, som ofvan säges, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd,

eller öfverlåter eller till betalning företer inom riket utfärdad, till egen order ställd växel, anvisning, check eller invisning, utan att handlingen är belagd med föreskrifven stämpel,

eller utgifver annan växel, anvisning, check eller invisning, än sådan hvarom ofvan säges, utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel,

böte tio gånger den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot fem kronor.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen Regenten gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hjalmar Rettig.